

РИЗИК ЯК СПЕЦИФІЧНА ОЗНАКА ДОГОВОРУ НА ВИКОНАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ АБО ДОСЛІДНО-КОНСТРУКТОРСЬКИХ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РОБІТ

У статті аналізується предмет договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Автор робить висновок, що творчий характер робіт, які виконуються за договором, впливає на правову характеристику цього договору та породжує ризики, притаманні саме такому договору.

Ключові слова: ризик, інноваційний ризик, договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт, творча діяльність.

Останнім часом розробка інноваційної продукції опосередковується укладенням договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Однією із складових предмету зазначених договорів є роботи, спрямовані на одержання та використання нових знань, основними формами яких є фундаментальні та прикладні наукові дослідження про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язку, а також доведення наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання (якщо мова йде про дослідно-конструкторські та технологічні роботи).

Дослідженням правової природи договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт займалися М. П. Ринг, Ч. Н. Азімов, О. А. Підпригора, Ю. М. Жорнокуй та інші науковці, проте питання алеаторного характеру відносин з виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт не здобуло остаточного теоретичного обґрунтування.

У зв'язку з цим метою даної публікації є характеристика ризику як специфічної ознаки договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Однією із суттєвих особливостей договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт є наявність у них особливої передумови: завдання замовника, що містить наукові, технічні та техніко-економічні вимоги до роботи та її результатів.

Для вибору найперспективніших напрямків технічного прогресу необхідно здійснювати розробку науково-технічних прогнозів, яка базується на самому характері науково-дослідних робіт. У науці є напрями, які знаходяться у стані

безперервного розвитку, зміни та становлення, тому для успішного прогнозування наукової діяльності необхідна чіткість у визначенні шляхів та закономірностей розвитку науки. Незалежно від того, які дослідження проводяться, їх учасники вступають у певні суспільні відносини з приводу проведення цих досліджень. Правове регулювання таких відносин залежить від характеру робіт, що проводяться.

Науково-дослідна, конструкторська чи технологічна робота – це діяльність однієї особи (науковця) чи кількох осіб (певного колективу, кафедри, групи тощо), яка носить творчий характер. На творчий характер як ознаку наукових досліджень також указує й п. 3 Інструкції щодо заповнення форми державних статистичних спостережень N 306 – наука „Звіт про виконання наукових та науково-технічних робіт” [1], згідно з яким науковими дослідженнями та розробками визнається творча діяльність, яка здійснюється на систематичній основі з метою збільшення обсягу наукових знань, у тому числі про людину, природу та суспільство, а також пошук нових сфер застосування цих знань.

Творча діяльність – це діяльність, унаслідок якої народжується щось якісно нове, що відзначається неповторністю, оригінальністю й суспільно-історичною унікальністю [2, с. 16]. Тобто під творчістю розуміють таку діяльність, таку творчу працю, що містить елементи аналізу об'єкта праці, оцінку використовуваних методів і засобів, що підвищують результативність праці, якість утворюваних виробів; призводить до створення нових виробів або їх різновидів [3, с. 7].

Творчість – це єднання розуму людини з почуттями, що розкриває все її єство, здатне продукувати грандіозні інтелектуальні результати [4, с. 7].

Р. Б. Шишка відзначає, що творчість у основному відображає або внутрішній світ митця, або потреби суспільства (соціальне замовлення) щодо розвитку продуктивних сил і виявляється у різних сферах соціального буття людини: науці, техніці, літературі, мистецтві [5, с. 16]. При цьому творчість розглядається вченим як різновид суспільно корисної праці, результати якої мають споживчу вартість. Ознаками витворів є творча самостійність, новизна та корисність. Творча самостійність виявляється у самій творчій діяльності, творчому аналізі положень робіт інших авторів. Новизна трактується трояко: абсолютна, національна, локальна [6, с. 28-29].

На новизну як ознаку творчості вказує і ЦК України. Так, щодо винаходу, корисної моделі, промислового зразка, які є результатом дослідно-конструкторської та технологічної роботи, ЦК України у ст. ст. 459 – 461 установлює такі ознаки: для винаходу – новизна, винахідницький рівень та придатність для промислового використання, для корисної моделі – новизна та придатність для промислового використання, для промислового зразка – новизна. О. В. Кохановська відзначає, що об'єкти права інтелектуальної власності можна розуміти як інформацію, створену у результаті творчої інтелектуальної діяльності, яка характеризується оригінальністю і неповторністю [7, с. 15].

Саме тому специфікою творчості є новизна її результату, а не повторення вже відомого. На цьому також наголошує п. 4 Інструкції щодо заповнення форми державних статистичних спостережень N 306 – наука „Звіт про виконання наукових та науково-технічних робіт”, відповідно до якого критерієм, що дає змогу відрізнити наукові дослідження та розробки від супутніх їм видів діяльності, є наявність у дослідженнях та розробках значного елемента новизни. Згідно з цим критерієм конкретний проєкт залежно від його мети належить чи не належить до наукових досліджень та розробок.

Новизною науково-технічної розробки є наявність суттєвих відмінностей, які характеризуються новою сукупністю ознак, порівняно з відомими у науці й техніці вирішеннями до дати подання заявки або до дати її пріоритету.

Проте у окремих випадках науково-дослідні або дослідно-конструкторські та технологічні роботи не мають такої ознаки, як світова новизна, що у свою чергу призводить до низького науково-технічного рівня цих робіт. Звичайно, це не може бути припустимим, оскільки використання такої розробки не принесе ніякої користі ні тому, хто її використовує, ні суспільству у цілому. Зрозуміло, що всі розробки, які виконуються у Україні, за різних причин не можуть бу-

ти на високому науково-технічному рівні. Тому логічно постає питання – якщо верхньою межею науково-технічного рівня є досягнення та перевершення світової новизни, то якою має бути нижня межа?

На жаль, чинне законодавство відповіді на це питання не дає. Поряд із тим науковці неодноразово намагалися вирішити цю проблему. Так, І. В. Бакаєва, розглядаючи поняття “нова техніка”, доходить висновку, що залежно від науково-технічної новизни варто розрізняти: 1) принципово нову техніку, яка перевершує світовий рівень технічного розвитку; 2) нову техніку, яка відповідає світовому рівню; 3) нову (вдосконалену) техніку, яка хоч і не досягає світового рівня, але перевищує рівень вітчизняного виробництва [8, с. 9].

О. А. Підпригора, формулюючи поняття нової техніки, зазначав, що визначення нової техніки, крім інших ознак, має включати оцінку технічного рівня об'єктів, оскільки він характеризує їх якість. Новою технікою, на думку вченого, є засновані на високоефективних винаходах нові засоби пізнання, перетворення й використання закономірностей, явищ і властивостей матеріального світу, які за своїми техніко-економічними показниками перевищують відомі вітчизняні та світові зразки [9, с. 24-25].

А. А. Жданов, характеризуючи ознаки винаходу, наголошував, що новизна технічного вирішення повинна бути абсолютною, тобто винахід має володіти так званою “світовою новизною” [10, с. 7]. Оскільки нова техніка, винаходи тощо є переважно результатом науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт, можна припустити, що для того, щоб вважати науково-дослідні або дослідно-конструкторські та технологічні роботи виконаними на достатньому науково-технічному рівні, необхідно, щоб ці роботи відповідали світовому рівню або перевищували його.

Проте таке припущення не завжди буде правильним, оскільки досягнення та перевищення світового рівня як належне виконання договору потрібно тільки у випадках, коли сторони при укладенні договору передбачали створення об'єкта права інтелектуальної власності. Але ж далеко не завжди сторонам потрібен такий результат. У окремих випадках замовника може цікавити річ, техніка, технологія тощо, якщо вона має так звану локальну новизну, тобто є новою для окремого підприємства, галузі промисловості, для всієї держави, бо з різних причин замовник може й не мати можливості набутися існуючий об'єкт права інтелектуальної власності. Або сторони можуть і не знати, що такий об'єкт уже існує. У цьому випадку для визнання науко-

во-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт виконаними на достатньому науково-технічному рівні такі роботи та їх результати щонайменше мають бути новими для окремого підприємства, галузі промисловості, усієї держави за умови їх самостійного та творчого виконання.

Отже, науково-дослідні, дослідно-конструкторські та технологічні роботи можна вважати виконаними на достатньому науково-технічному рівні за умови, якщо вони перевищують чи відповідають світовому науково-технічному рівню або, хоч і не досягають його, але перевищують вітчизняний науково-технічний рівень, забезпечуючи отримання позитивного ефекту, чи є новими для окремого підприємства, галузі промисловості, за умови їх самостійного й творчого виконання. Тому, якщо результат науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт не містить ознак об'єкта права інтелектуальної власності, але він приносить позитивний ефект замовнику (хоча б на рівні раціоналізаторської пропозиції), необхідно визнавати такий результат належним виконанням договору.

Зрозуміло, що визнання такого результату належним виконанням договору допустиме, якщо сторони домовились про цей результат. Якщо ж договором на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт передбачалося створення результату, який би містив ознаки об'єкта інтелектуальної власності, то локальної новизни для визнання такого результату належним виконанням договору буде недостатньо. Цей результат має перевищувати світовий науково-технічний рівень.

Висока якість науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт має поєднувати досконалість наукових та технічних вирішень, отриманих при мінімальних затратах з максимальною економічною віддачею. Результати цих робіт повинні відповідати найновішим досягненням вітчизняної та зарубіжної науки й техніки та знаходитися у межах технічного завдання чи іншого вихідного документа, які повинні утримувати всі наукові, технічні, економічні та інші вимоги, що заявляються до показників результатів окремих етапів робіт чи роботи у цілому.

Якість робіт за договором вимірюється вимогами технічних завдань та інших вихідних документів. Якщо результати виконаних робіт у цілому чи окремих етапів відповідають вимогам технічного завдання чи іншого вихідного документа, це буде показником належної якості та-

ких робіт. Якщо ж результати робіт не відповідають науково-технічним та техніко-економічним вимогам – це буде свідченням незадовільної роботи.

Варто зауважити, що у окремих випадках результати робіт можуть і не відповідати науково-технічним та техніко-економічним вимогам. Ця невідповідність може бути викликана певними об'єктивними обставинами, які виникли вже після укладення договору та повного або часткового виконання робіт. У цьому випадку замовник не може вимагати від виконавця приведення у відповідність науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт до показників, які вже не діють або погодити виконання цих робіт, якщо відпала необхідність у такому погодженні.

Безперечно, що оскільки результати виконаних робіт можуть не відповідати вимогам технічного завдання та іншим вихідним документам у значенні погіршення показників, то можуть виникнути й випадки, коли результати виконаних робіт значно перевищують встановлені у технічному завданні чи іншому вихідному документі параметри та показники. Тому необхідно розрізняти покращення якості результатів робіт у межах заданих вимог та покращення, які виходять за ці межі.

Відтак, якщо виконавець при проведенні відповідної роботи дійде висновку про необхідність внесення конструктивних змін, направлених на покращення показників без порушення вимог технічного завдання чи інших вихідних документів, до зразка, який виготовляється за затвердженим замовником проектом, він може внести ці конструктивні зміни, але повідомивши про всі зміни замовника. Якщо ж необхідність внесення змін виникне щодо виготовлення дослідної партії за кресленнями дослідного зразка, то виконавець має право вносити конструктивні зміни лише у випадку отримання попереднього письмового дозволу замовника.

Узагалі отримання якісніших результатів досліджень та конструкторських розробок, ніж ті, які передбачені технічним завданням, свідчать про те, що технічне завдання чи інший вихідний документ не відображає найновіших досягнень науки й техніки або вони складені неправильно. Тому, на нашу думку, виконавець може самостійно вносити зміни за умови, якщо вони не суперечать технічному завданню. Безперечно, що зміна вимог технічного завдання чи іншого вихідного документа має бути оформлена додатковою угодою, у якій обумовлюється зміна обсягів, строків, доплата та інші умови договору.

Дефектами чи недоліками науково-технічних

результатів є невідповідність їх показників заданим науковим чи технічним вимогам. При цьому недоліками науково-дослідної роботи є лише такі огріхи, недопрацювання, несправності, які відносяться до змісту роботи виконавця. Саме тому їх не можна плутати із неохайним оформленням звіту про виконану роботу. Разом із тим, допущені у матеріалах, що передаються замовнику, недоліки, незалежно від того належать вони до оформлення чи до змісту, мають бути усунені виконавцем. І цей обов'язок лежить на виконавцеві аж до випуску серійної продукції або досягнення проєктних потужностей [11, с. 113], оскільки більшість змін у конструкторську, технологічну та проєктну документацію вноситься авторами не у період технічної підготовки виробництва, а набагато пізніше – у ході серійного виробництва.

Не менш важливим є питання, з якого моменту і протягом якого часу виконавець несе відповідальність за недоліки, виявлені у науково-технічній документації, що передається замовнику. На жаль, жодної вказівки на це нормативно-правові акти не містять. Також не встановлюється і гарантійний строк. Тому при укладанні договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт сторонам необхідно встановлювати строк впровадження замовником отриманих науково-технічних досягнень. У цьому випадку вплив такого строку позбавить замовника права звертатися з претензією до виконавця про виявлені недоліки.

Недоліки наукових досліджень та конструкторських розробок можуть бути явними та прихованими. Чинне законодавство не наводить визначення явних та прихованих недоліків науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Проте у ст. 853 ЦКУ, яка регламентує відносини підяду, явні недоліки визначаються як такі, які могли бути встановлені при звичайному способі прийнятті роботи. Приховані недоліки – такі, які не могли бути встановлені при звичайному способі її прийняття.

Вважаємо, що таке визначення недоліків за аналогією закону можна застосувати й до науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Але, враховуючи специфіку виконання цих робіт та уникнення не виправданого збільшення чи зменшення строків усунення таких недоліків, варто було б на нормативному рівні встановити строк, протягом якого виконавець зобов'язаний їх усунути.

На протиправність діяння виконавця, крім неналежної якості робіт, вказує і прострочення виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт. При цьо-

му недотримання строків виконання окремих етапів робіт, тобто так званих “проміжних строків”, також може бути підставою для притягнення виконавця до відповідальності. Але не тільки виконавець, а й замовник може бути винним у простроченні виконання як окремого етапу, так і роботи у цілому. У таких випадках розмір відповідальності кожної зі сторін буде залежати від ступеня їх вини.

Таким чином, протиправним, тобто таким, що порушує договірне зобов'язання, буде діяння відповідальної особи (виконавця), яке не відповідає заданим науковим чи технічним вимогам та вчинене із порушенням строку, встановленого договором.

Не менш важливим є питання про те, хто повинен нести збитки у зв'язку з невиконанням зобов'язання щодо проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт, якщо таке невиконання зумовлене неможливістю їх виконання внаслідок певних об'єктивних обставин (творча невдача, суттєві помилки у технічному завданні тощо).

Серед науковців немає одностайності у вирішенні цього питання. Так, М. П. Ринг вважає, що майнові наслідки творчого ризику має нести не виконавець, а замовник [12, с. 178]. Проте, Ч. Н. Азімов наголошує, що несправедливо перекладати на замовника витрати на роботу, невдалість якої обумовлена творчим ризиком наукової чи технічної організації. Автор пропонує відносити витрати на такі роботи на рахунок резервного фонду, що має бути створений у науковій або технічній організації [11, с. 120]. Варто зазначити, що обидві точки зору містять раціональні елементи й потребують лише певних уточнень.

Творчий характер науково-дослідної, дослідно-конструкторської та техно-логічної роботи та притаманні цій діяльності елементи пошуків завжди пов'язані із ризиком. Слово ризик вживається у двох значеннях. По-перше, воно означає можливість настання невідомої події; по-друге, саму подію, настання якої спричиняє майнову шкоду для певної особи [13, с. 10].

В. А. Ойгензіхт розглядає ризик у двох аспектах: 1) як підставу відповідальності при випадкових, але протиправних обставинах, пов'язаних із діями особи, що спричинила збитки, по відношенню до якої презюмується допущення нею можливості таких наслідків; 2) як підставу розподілу збитків, у тому випадку, коли немає протиправності при об'єктивно випадкових чи об'єктивно неможливих обставинах, або коли збитки спричинені правомірними діями суб'єкта [14, с. 216].

А. І. Омельченко вважає, що новатор, який здійснює творчий пошук, має бути наділений правом на творчий ризик. Це пов'язано з тим, що цінність нового має визначатися з урахуванням таких показників:

1) наскільки це нове у процесі привласнення людиною засобів природи збільшує владу людини над природою;

2) наскільки воно підвищує рівень продуктивності праці [13, с. 22-23].

Одним із наслідків творчого ризику є отримання негативного результату. При укладенні договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт сторони керуються не стільки певними технічними умовами, зразками, скільки досягнутими у певній галузі техніки параметрами виробів – надійністю, швидкістю, потужністю, запасом відповідних наукових знань тощо. Це пов'язано з тим, що показники рівня результатів майбутніх науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт мають елемент невизначеності. Тому результат таких робіт може бути абсолютно протилежним до очікуваного. Але негативний результат вважається виконанням договору і ризик випадкової неможливості його виконання покладається на замовника. І це є вираженням непередбачуваності результатів науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт [15, с. 353], що й зумовлює алеаторний характер таких договорів.

Проте негативний результат – це явище, яке зустрічається не часто. Частіше зустрічаються невдачі творчого характеру, які пов'язані з вибором шляхів дослідження чи конструювання, наукового чи інженерного втілення вузлових чи конкретних питань, можливості вчасно виконати завдання. Такі творчі невдачі на відміну від негативного результату, за загальним правилом, не призводять до неможливості виконання договору, але потребують додаткового часу для їх усунення. Тому збитки, завдані неможливістю своєчасного виконання роботи, та недоліки у ній, пов'язані з творчим характером науково-дослідної або дослідно-конструкторської та технологічної діяльності, покладаються на замовника.

Помилки та недоліки, які допущені виконавцем з власної вини через огріхи у кресленнях, недостатність досвіду, кваліфікації, невміння організувати роботу, її складність тощо не повинні виправдовуватися творчою невдачею. Виконавець у таких випадках має вжити всіх заходів, що від нього залежать, для усунення того,

що перешкоджає належному виконанню науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Якщо ж ним це не буде зроблено, то збитки, завдані таким неналежним виконанням, має нести виконавець.

Таким чином, суттєвою особливістю предмета договорів на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт є неможливість повно й точно охарактеризувати роботу та її результати у момент укладення договору. Це обумовлюється насамперед самою специфікою робіт, що виконуються за даними договорами. Оскільки ці роботи є творчими, технічне завдання має враховувати невизначеність, яка характерна для творчості загалом і обумовлюється багатоманітністю факторів і обставин. Під негативним результатом розуміється неможливість досягнення результату внаслідок обставин, що не залежать від виконавця. Сам по собі негативний результат не дає того практичного досягнення, заради якого сторони уклали договір. Але він указує на безперспективність, хибність того чи іншого напрямку, а тому може підказати правильний шлях вирішення поставленого завдання.

Література

1. *Про затвердження інструкції щодо заповнення форм державних статистичних спостережень зі статистики науки та інновацій.* Наказ Державного комітету статистики України № 306 від 20. 08. 2007 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – № 68. – Ст. 2616.

2. *Право інтелектуальної власності: Підручник для студентів вищих навч. закладів* / [О. А. Підпригора, О. Б. Бутнік-Сіверський, В. С. Дроб'язко та ін.]; за ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. – К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2002. – 624 с.

3. *Агошков Л. О. Основи творчої діяльності у сфері промислового виробництва: Навч. посіб.* / Л. О. Агошков, С. М. Березненко, Г. Л. Трухан – К.: КНУТД, 2004. – 142 с.

4. *Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців: Монографія* / Л. С. Нецька, О. М. Піцан, М. К. Галянич, І. Е. Берестова. / За заг. Ред. В. В. Луця – Тернопіль, Підручники і посібники, 2007. – 256 с.

5. *Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: (Монографія)* / Р. Б. Шишка. – Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. – 368 с.

6. *Шишка Р. Б. Охорона прав суб'єктів інтелектуальної власності у цивільному праві України: дис... доктора юрид. наук: 12. 00. 03; / Шишка Роман Богданович. – Х., 2004. – 469 с.*

7. *Кохановська О. В.* Цивільно-правові проблеми інформаційних відносин у Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юрид. наук: спец. 12. 00. 03 „Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право” / Олена Велеонінівна Кохановська. – К., 2006. – 34 с.

8. *Бакаева И. В.* Новая техника как объект гражданско-правового регулирования: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. юрид. наук: спец. 12. 00. 03 „Гражданское право; семейное право; гражданский процесс; международное частное право” / Ирина Владилсновна Бакаева. – Саратов, 1980. – 22 с.

9. *Подопригора А. А.* Правовые проблемы создания и внедрения новой техники: автореф. дис. на соискание учен. степени доктора юрид. наук: спец. 12. 00. 04 „Хозяйственное право; арбитражный процесс” / Афанасий Андронович Подопригора. – К., 1982. – 44 с.

10. *Жданов А. А.* Научно-технический прогресс и изобретательское право у СССР. / А. А. Жданов. – К. : Общество „Знание” УССР, 1980.

– 18 с.

11. *Азимов Ч. Н.* Договорные отношения у области научно-технического прогресса. – Харьков: Вища школа. Изд-во при Харьк. ун-те, 1981. – 136 с. – Библиогр. : с. 129-133.

12. *Ринг М. П.* Договоры на научно-исследовательские и конструкторские работы / М. П. Ринг. – М: Издательство «Юридическая литература», 1967. – 198 с.

13. *Омельченко А. И.* Творческий риск, его государственно-правовая охрана. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1955. – 52 с.

14. *Ойгензихт В. А.* Проблема риска у гражданском праве (Часть общая) / М-во народ. образов. Таджикской ССР, Тадж. гос. ун-т им. В. И. Лени-на. – Душанбе: «Ирфон», 1972. – 224 с.

15. *Науково-практичний* коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / За відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – Т. II. – 1088 с.

М. Н. Великанова

Риск как специфический признак договора на выполнение научно-исследовательских или опытно-конструкторских и технологических работ.

В статье анализируется предмет договора на выполнение научно-исследовательских или опытно-конструкторских и технологических работ. Автор делает вывод о том, что творческий характер работ, выполняемых за договором, влияет на правовую характеристику этого договора и порождает риски, присущие именно этому договору.

М. М. Velykanova

Risk as a specific sign of agreement on implementation of scientific research or experimentally designer and technological works.

In the article is analysed the subject of agreement on implementation of research or experimentally designer and technological works. An author is done a conclusion that creative character of works, executable after an agreement, influences on legal description of this agreement and generates risks, inherent exactly to this agreement.